

POSTANOWIENIE

21 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 21 października 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku E.W.

z udziałem A.C, Gminy Miasto R., H.M., J.S., W.L., M.W., R.C. i E.G.

o rozgraniczenie,

na skutek skargi kasacyjnej M.W.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z 26 października 2023 r., V Ca 320/23,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek E.W. o zasądzenie na jej rzecz od skarżącej kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 26 października 2023 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie oddalił apelację uczestniczki M.W. od postanowienia Sądu Rejonowego w Rzeszowie z 21 grudnia 2022 r., w którym dokonano rozgraniczenia, w sposób w nim wskazany, nieruchomości wnioskodawczyni E.W. (działki nr [...] i [...]) oraz działki nr [...] stanowiącej własność uczestniczki M.W.

Uczestniczka wniosła skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestniczka podniosła, że jest ona oczywiście uzasadniona ze względu na rażące naruszenie przez Sąd Okręgowy art. 153 k.c. i art. 172 k.c.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na jej oczywistej zasadności obligowało skarżącą do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przytoczonych we wniosku przepisów prawa materialnego, naruszenia dostrzegalnego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez studiowania akt sprawy i prowadzenia bardziej złożonych rozumowań (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, Nr 3, poz. 52; z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, Nr 10, poz. 156 oraz z 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18). Należy też przypomnieć, że zgodnie z powszechnie aprobowanym w orzecznictwie i nauce prawa poglądem, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście sprzecznego z prawem i nieprawidłowego orzeczenia, które z tych przyczyn nie

może się ostać w obrocie prawnym (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2015 r., III CSK 198/15; z 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15.; z 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16; z 27 października 2016 r., III CSK 217/16; z 29 września 2017 r., V CSK 162/17; z 7 marca 2018 r., I CSK 664/17; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17 z 5 października 2018 r., V CSK 168/18).

W nawiązaniu do tych, powszechnie aprobowanych w orzecznictwie i doktrynie wymagań, jakim powinna odpowiadać czwarta przyczyna kasacyjna, należy w pierwszym rzędzie wskazać, że nie było w tym zakresie wystarczające powołanie się przez skarżącą we wniosku na podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, albowiem w świetle ugruntowanego już stanowiska Sądu Najwyższego, umotywowanie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na prostym odwołaniu się do uzasadnienia podstaw kasacyjnych, bądź też do ich powtórzenia, chociażby nawet w zmodyfikowanej formie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 maja 2018 r., IV CSK 618/17). Wniosek o przyjęcie skargi stanowi wyodrębnioną redakcyjnie oraz konstrukcyjnie część skargi kasacyjnej i podlega rozpoznaniu na wstępnym etapie postępowania (tzw. przedsądzie), mającym właśnie rozstrzygnąć, czy zachodzi wskazana we wniosku przyczyna kasacyjna; na tym etapie Sąd Najwyższy nie bada natomiast i nie analizuje podstaw skargi kasacyjnej.

Skarżąca nie wykazała ponadto we wniosku o przyjęcie skargi, że Sąd drugiej instancji, akceptując starannie i wyczerpująco przedstawione ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, poczynione na podstawie prawidłowo zebranego i ocenionego materiału dowodowego oraz aprobując sformułowane na jego kanwie oceny prawne Sądu Rejonowego, dopuścił się rażącej obrazy art. 153 k.c. oraz art. 172 k.c. Sąd Okręgowy wyjaśnił bowiem, po pierwsze, z jakich przyczyn uznał, że skarżąca nie wykazała zasiedzenia przygranicznego pasa gruntu (zarzuty dotyczące wadliwego zastosowania art. 172 k.c. odnoszą się w istocie nie tyle do wykładni tego przepisu, ile kwestionują ocenę dowodów i ustalenia faktyczne, odnosząc się do przesłanek zasiedzenia). Wskazał także, z jakich przyczyn uznał za poprawne, przyjęte przez Sąd Rejonowy, kryterium rozgraniczenia, przewidziane w art. 153 k.c. jako pierwsze, czyli stan prawny. Wniosek skarżącej o rażącej wadliwości tego stanowiska Sądu sprowadza się w tym zakresie do twierdzenia, że

ten stan prawny jest odmienny od przyjętego przez Sądy *meriti*, właśnie ze względu na zasiedzenie przez nią przygranicznego pasa gruntu, którego to zasiedzenia jednak nie stwierdzono wobec braku przesłanek (z czym skarżącą się nie zgadza).

W tym stanie rzeczy, orzeczono, jak w sentencji. Sąd Najwyższy oddalił wniosek zawarty w odpowiedzi wnioskodawczyni na skargę kasacyjną uczestniczki o przyznanie kosztów postępowania kasacyjnego uznając, że nie zachodzą podstawy do odejścia od reguły wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c. zgodnie z którą każdy uczestnik ponosi koszty postępowania nieprocesowego związane ze swym udziałem w sprawie, zwłaszcza, że wszyscy uczestnicy są zainteresowani w ustaleniu spornych granic (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 grudnia 1999 r., III CKN 497/98, OSNC 2000, nr 6, poz. 116).

(A.D.)

[SOP]